

А. ТРАЈАНОВСКИ

ВТОР ПРИЛОГ КОН БИБЛИОГРАФИЈАТА ЗА ЕГЗАРХИЈАТА И НЕЈЗИНАТА ДЕЈНОСТ ВО МАКЕДОНИЈА

Го приложуваме и вториот прилог кон библиографијата за Егзархијата и нејзината дејност во Македонија. Воедно, со приложувањето на овој труд сакаме да се надоврземе кон првиот прилог на библиографија за Егзархијата и нејзината дејност во Македонија, што излезе од печат во истово списание — „Историја“ IX/1, Скопје, 1974.

Библиографските единици како и во првиот така и во вториот прилог во најголема мера се собрани во Библиотеката на Институтот за национална историја — Скопје, потоа во Библиотеката на Семинарот при Катедрата по историја на Филозофскиот факултет во Скопје, Универзитетската библиотека „Климент Охридски“ — Скопје, Библиотеката при Архивот на Македонија и други библиотеки и институции.

Приложените библиографски единици ги изработивме по азбучна класификација.

1. АВРАМОВЌ К. Македонското дѣло, Реформи, VII/21, Соф., 7. V. 1905, с. 3—4.

2. АВКСЕНТИЈ Пелагонийски митрополит, Такрир до министерството на правосѣдието и исповѣданията, Вести, XX/37, Цариград, 27. XI 1909, с. 1.

3. АВТОКЕФАЛНА црква во Македонија, Македоно-Одриски прѣглед, I/23, Соф., 10. IV. 1906, с. 370—371.

4. АВИСЕНИУС (Димо Хаџи Димов), Двѣ течения, Революционеръ листъ, бр. 8, Соф., 27. I 1905, с. 6—11.

5. ALFA, Статистика на Грѣцкитѣ училища во Солунскиа и Битолскиа вилает, Глас Македонски, IV/9, Соф., 5. I. 1897, с. 1—3.

6. ALFA, Дѣлѣжътъ нещастна Македонија, Глас Македонски, IV/21, Соф., 1. IV 1897, с. 2.

7. АНДОНОВ — ПОЛЈАНСКИ X., Македонското прашање низ странциите на „Глас Македонски“ од 1898 година, Историја, V/2, Скопје, 1969, с. 151—160.

8. АНДОНОВСКИ Христо, Вистината за Егејска Македонија, Скопје, 1971, 252.

9. АНДРЕЕВ Бане, За некои „теории“ на повампирените големобугарски шовинисти, Нова Македонија, III/473, Скопје, 1946.

10. ANCEL Jacques, *Peuples et des Balkans-Géographie politique*, Paris, 1930, 220.

11. ANCEL Jacques, *L'unité de la politique Bulgare 1870 — 1919*, Paris, 1919, 75.

12. АМФИТЕАТРОВ А. В., Македонија во 1901 година. (Изводи од книгата „Земја на раздорот“ објавена во 1903 година), Нова Македонија, гол., XXVII, Скопје, 6. V 1971 до 22. V 1971.

13. АРНАУДОВЌ М., Селимински животъ — дѣло — идеи 1799—1867, Соф., 1938, 599.

14. АРНАУДОВЌ Михаил, Творци на бугарското възраждане. Поети и герои, том. II, Соф., 1969, 507.

15. АНАСТАСОВЌ П. Иванъ, За подобрене състава и материалното положение на енорийски свещеникъ, Вести, XX/63, Цариград, 28. VIII 1912, с. 1.

16. АТАНАСОВ Ёрдан, Пере Топшев. Съюз на македонските културно-просветни дружества во Бугария, Соф., 1973, 37.

17. АНАСТАСОВ Юордан, Ѓорче Петров. Сюз на македонските културно-просветни дружества во Бугарија, Соф., 1969, 37.

18. АНТОНОВЪ М., Околу свештеничкото възраждане, Вести, XXIII/12, Цариградъ, 27. IX 1912, с. 3.

19. БАЛКАНОВЪ Марко, Страници отъ политическото ни възраждане, Соф., 1904, 483.

20. БАЛКАНСКИ П., Српски народ у скопској епархији, Београд, 1899.

21. БЕЛЕЖИТИ Бугари — 1879—1923, том, IV, Соф., 1971, 684.

22. БЛАГОЕВ Димитаръ, Съчинения, том I, с. 10—125, том III, с. 100—103.

23. БИТОСКИ д-р Крсте, Дејноста на Пелагониската митрополија, Нова Македонија, Скопје, од 9. IV до 18. IV 18. IV 1967.

24. БИГОРСКИ научно-културни собир. I научен собир, Гостивар, 1971.

25. БИТОЛИЈА, Владии ни даваъ, Право, I/21, Соф., 2. IV, Соф. 1895, с. 3.

26. „БОМБИ“ во Екзархијата, Македонски прѳгледъ, I/5, Соф., 1905, с. 67.

27. Борбата во Костурско и Охридско (до 1904 год.) По спомени на Иванъ Поповъ, Смиле Войдановъ, Дејанъ Димитровъ, и Никола Митревъ, Соф., 1926, 141.

28. Борбитъ во Екзархијата, Право, I/234, Солунъ, 29. VII 1911, с. 1.

29. Борбите во југозападна Македонија по спомени на Лука Церев и Лазар Димитров, Скопје, 1952, 80.

30. BOUTOFF A. N., Macédonia!, Bruxelles, Paris, 1905, 168.

31. БУРМОВЪ, Т., Бугаро-грѳцката црковна распра, Соф., 1902.

32. БУРИЛКОВЪ Жельзко, Издржката на училищата. Вести, XXI/127, Цариградъ, 19. VI 1911, с. 1—2.

33. Бугарската екзархија, Кратка бугарска енциклопедија, том I, с. 407.

34. Бугарската духовна семинарија во Цариградъ прѳзъ 1895—6 учебна година, Библиотека, III, кн. XVI и XVII. Пловдивъ, 1896, с. 20—44.

35. Бугарската екзархија. Училищ. Отдель, Вести, IX/84, Цариградъ, 27. VIII 1899, с. 1.

36. Бугарското црковно-училищно дѳло во вилаетитѳ, Црковенъ вѳстникъ, I/5, Соф., 12. V. 1900, с. 5—7.

37. Бугарското црковно-училищно дѳло во вилаетитѳ. Бугарскитѳ цркви и турската политика, Црковенъ вѳстникъ, I/1, Соф., 1900, с. 4—5.

38. Бугарското црковно-училищно дѳло во вилаетитѳ. Неврокопска епархија, Црковенъ вѳстникъ, I/2, Соф., 15. IV. 1900, с. 4; 5. V. 1900, с. 5—7.

39. Буг. духовна семинарија во Цариградъ, Вести, XI/52, Цариградъ, 8. VI 1901, с. 1.

40. Бугарската Екзархија, Право, II/4, Соф., 18. IX. 1901, с. 1.

41. Бугарски, грѳцки, влашки и србски училища во Охридската епархија, Црковенъ вѳстникъ, II/38, и 39, Соф., 11. I 1902, с. 3—5.

42. Бугаритѳ во Тетовско и грѳцкитѳ вѳстници, Новини, II/94, Цариградъ, 21. VIII 1892, с. 1—2.

43. Бугарската Екзархија. Окружно, Вести, XX/30, Цариградъ, 11. IX 1909 с. 1.

44. Б-во, Вилаетскитѳ Бугарски училища, Зорница, 19/35, Цариградъ, 27. VIII 1894, с. 138—139.

45. Б-во, Приготовленията по избора на општински съставъ за прѳзъ 1898 год. во гр. Прилепъ, Новини, VIII/26, Цариградъ, 30. I 1898, с. 3.

46. Б. А., Неканенъ гостъ. Чѳртици изъ револуционната дѳйност во Македонија, Куриеръ, Соф., 1904, бр. 1., с. 3—4.

47. Б. д-ръ Вл., Да пазимъ своитѳ народни правдини, Вести, XXI/109, Цариградъ, 7. VI 1911, с. 1.

48. Б. д-ръ Вл., Общинската издржка на народнитѳ училища, Новини, XXIII/11, Цариградъ, 6 X 1911, с. 1.

49. Б. д-ръ Вл., За Прилепскитѳ манастири, Вести, XXI/137, Цариградъ, 10. VIII 1911, с. 1.

50. Велеский Митрополитъ Авксентий, Новини, IV/60, Цариградъ, 26. IV 1894, с. 2.

51. Велешани спечалихъ, Право, I/13, Соф., 4. II 1895, с. 4.

52. Великий Епископъ Методий, Новини, IV/60, Цариградъ, 26. IV 1894, с. 1—2.

53. ВЕЛЈАНОВСКИ Нове, Осврт врз документите од управата на српските основни училища во Скопје 1898—1907 година, Просветно дело, XXIX /7—8, Скопје, 1973, с. 497—509, 509.

54. ВЕСТЕТЕЛЕВЪ Г., Градъ Водень, Македонски прегледъ, I, кн. 11, Соф., 1/924, с. 105—122.
55. Висшето духовенство въ Македония, Реформи, VII/46, Соф., 5. XI 1905, с. 1.
56. ВЛАХОВ Димитар, Исторически осврт на македонското ослободително движение, Нова Македонија, III/317, Скопје, 19. I 1946.
57. ВЛАХОВ Димитар, Мемоари, Скопје, 1970, 370.
58. Възвание, Конституционна заря, I/15, Солунъ, 15. X 1908, с. 3.
59. Въстаничкото движение въ Югозападна Македония (до 1904 г.) — по спомени на Славейко Арсовъ, Соф., 1925, 136.
60. Въ защита на правото. Цариградската преса за спорнитъ църкви, Вести, XX/122, Цариградъ, 26. VI 1910, с. 1—2.
61. ГАГУЛИКЪ В. Петар, Деда Виктор Чолаковиќ-Хиландарац-Епископ Нишке епархије 1872—1883, сп. Православна мисао, XV/1—2, Београд, 1972, с. 105—118.
62. ГАЛИБ - Ефендија, Писма из турске, Дело, Београд, 1896, с. 120—134.
63. ГАНЧЕВЪ Добре, Спомени 1864—1887, Соф., 1939, 297.
64. ГЕОРГИЕВЪ И., Наблюдение и описание на гр. Крушево, Глас Македонски, IV/42, Соф., 7. XI 1897, с. 2—3.
65. ГЕОРГИЕВЪ Стоянь, Македонски вести, I/14, Соф., 1935, с. 1.
66. ГЕРАСИМ Архимандритъ, Материяли по географията. Струмница, Библиотека, г. III, кн. XIII и XIV, Пловдивъ, 1896, с. 75—80.
67. Гимназијално образование во Битола, Битола, 1969, 182.
68. Годишни акт на Бълг. Духовна Семинария въ Цариградъ — Шишли, Вести, XI/56, Цариградъ, 22. V. 1901, с. 1.
69. ГРУЈИКЪ Р., Егзархијска црква у Јужној Србији, Енциклопедија Ст. Станоевиќ, књига I, с. 704.
70. ГРУЈИКЪ Р., Егзарх, Енциклопедија Ст. Станоевиќ, књига I, с. 704.
71. Градъ Тетово и неговитъ училища, Новини, V/93, Цариградъ, 22. VIII 1895, с. 1.
72. ДАВИТКОВСКИ Протојереј Петар, Македонски црковно-културни работници во XIX век, Весник на македонската православна црква (понатаму В. МПЦ), 1/3, Скопје, 1959, с. 14—17.
73. ДИНЕВ Ангел, Илинденската епопея, Соф., с. а., 450.
74. ДИНЕВЪ Ангелъ, Етнографската идея на Македонскитъ Славјани, Соф., 1944, 45.
75. ДИНЕВ Ангел, Македонската хронологија и статистика, Скопје, 1949, 91, (Ракописи во Институтот за национална историја — Скопје, понатаму во текстот скратено — ИНИ).
76. ДИМЕВСКИ Славко, Некои моменти од борбата на Велешкото граѓанство со Егзархијата, Г-ИНИ, III/1, Скопје, 1959, с. 173—196.
77. ДИМЕВСКИ Славко, Кукушката унија од 1859 година (По повод 100 годишнината од настанот), Г-ИНИ, III/2, Скопје, 1960, с. 121—146.
78. ДИМЕВСКИ Славко, Македонското национално-ослободително движење и Егзархијата, Скопје, 1961, 176 (Елаборат во ИНИ).
79. ДИМЕВСКИ, Славко, Некои моменти од антиегзархиското движење до создавањето на ВМРО, Скопје, 1961.
80. ДИМЕВСКИ К. Славко, Односите на Македонскиот народ со Русија во XIX век, В. МПЦ, IV/3, Скопје 1962, с. 78—81.
81. ДИМЕВСКИ Славко, Егзархиската црковно-просветна политика и отпорот на црковно-училишните општини во Македонија меѓу 1908 и 1912 г., В. МПЦ, IV/5, Скопје, с. 133—136.
82. ДИМЕВСКИ д-р прота Славко, Дејноста на Партенија Зографски како Кукушко-Полински епископ, В. МПЦ, III/1, Скопје, 1963, с. 20—24.
83. ДИМЕВСКИ д-р прота К. Славко, Преговори меѓу Егзархијата и римокатоличката пропаганда по Берлинскиот конгрес, В. МПЦ, VI/1, Скопје, 1964, с. 16—20.
84. Д(ИМЕВСКИ) С(лавко), Црквата „Света Богородица“ во Скопје, В. МПЦ, VI/3, Скопје, 1964, с. 92—94.
85. ДИМЕВСКИ Протоереј д-р Славко, Структурата и компетенциите на Македонските црковно-училишни општини во XIX век, В. МПЦ, VI/1, Скопје, 1965, с. 21—29.

86. ДИМЕВСКИ Прота Славко, Крсте Петков Мисирков за разрешување на црквното прашање во Македонија, В. МПЦ, VIII/3, Скопје, 1966, с. 75—77.
87. ДИМЕВСКИ Славко, Скопскиот ученички бунт 1905, Разгледи, Скопје, 1970, XIII/1, с. 94—103.
88. ДИНЕКОВЪ П., Македонија во преписката на проф. М. Дринговъ, с. а., с. а., (Одделен отпечаток во ИНИ).
89. ДИМИТРОВЪ Благой, Едно пояснение, Иллюстрация Иланденъ, IX, кн. 882, Соф., IX. 1937, с. 6—7.
90. ДИМИТРОВЪ Лазаръ, Учителството ми въ Гумендже и интернирането ми въ родното село, Иллюстрация Иланденъ, XV, кн. 4 (44), Соф., IV. 1943, с. 12—15.
91. ДИМИТРОВ Хр., Митрополит Климент (Друмев) като пастир и пасторолог, Годишник на Духовната академия, т. I, год. 1950—1951, Соф., 1951, с. 3—22.
92. ДИМИТРОВ Хр., Митрополит Климент (Друмев) като педагог, Годишник на Духовната академия, т. II, год. 1951—1952, Соф., 1952, с. 119—144.
93. ДИМОВЪ Д. Н., Политическој обзоръ Македонија и македонцевъ, С. Петербургъ, 1913, — во книгата на Блаже Ристовски, Наце Димов (1876—1916), Скопје, 1973, 97, с. 74.
94. Дипломатска преписка краљевине Србије, Книга прва, (1. јануар 1902—1. јуни 1903.), Београд, 1933, 799.
95. ДОРЕВЪ Панчо, Костурско въ Македонската револуција. Официални документи изъ тайните турски архиви на великото везирство и на Хилми паша, Соф., 1937, 78.
96. Документи за дејноста на бугарските владии во Македонија до 1912 г., Скопје, а., 259 (Ракописи во ИНИ).
97. Документи за Българската историја, томъ I, Соф., 1931, 590.
98. Дописки — село Витолица, 18-и ноември 1898 год., Вести, IX/15, Цариградъ, 15. XII 1898, с. 2.
99. DRAGANOF, La Macédoine et les Réformes, Paris, 1906, 326.
100. (ДРИНСКИ), Изъ Дебърско, Вести, XIX/69, Цариградъ, 27. II 1909, с. 7.
101. ДУЙЧЕВЪ д-р Иван, Македонија въ българската историја, Соф. 1941, с. 33—36.
102. Духовни лица Македонци во XIX век. Монах Јоаким Крчовски В. МПЦ, VI/4—5, Скопје, 1964, с. 141-143
- 102а. Д., Коректното и лоялно държение на Българската Църква, Църковен вѣстникъ, VII/32, Соф., 11. VIII 1906, с. 373—375.
103. Д. М., Пелагонийски Митрополитъ Григорий, Църковен вѣстникъ, VII/46, Соф., 18. XI 1906, с. 542—543.
104. Д. С., Страници од миналото. Кратки бележки из револуционните борби на македонският народ: Илнденско възстание, Македонско дело, год. 3, бр. 59, Wien, 10. II 1928, с. 5—14; бр. 60, 25. II 1928, с. 5—15.
105. Едно обяснение, Борба, I/3, Соф., 16. I 1899, с. 2—3.
106. Едно опровержение, Вести, XVIII/94, Цариградъ, 8. IX 1908, с. 3.
107. Единъ Гражданинъ, Скопскыѣ Работы, Зорница, 18/21, Цариградъ, 22. V 1893, с. 83.
108. Единъ учител, Интелегенцията и учебното дѣло въ Вилаетитъ, Новини, IV/74, Цариградъ, 14. V. 1894, с. 3 и бр. 76, 21. VI 1894, с. 3.
109. (Единъ), Изъ Струга, Вести, XIX/69, Цариградъ, 27. II 1909, с. 5—6.
110. ЕКЗАРХЪ Български Йосифъ По такрира на Н. Блаженство за Синодъ и Смесенъ съвѣтъ при Екзархията, Църковен вѣстникъ, VII/31, Соф., 4. VIII 1906 с. 361—363.
111. ЕКЗАРХЪ Български Йосифъ, Такриръ на Екзархията за Кочани, Вести, XX/63, Цариградъ, 28. VIII 1912, с. 1.
112. Екзархийски уставъ, Соф., 1941, с. 125.
113. Екзархия Lokuta est. . . , Македонски прѣгледъ, I/3, Соф., 1905., с. 34—35.
114. Екзархъ, Българска Енциклопедия на Н. Г. Данчовъ, Соф., 1936, с. 428.
115. Егзарх, Мала Енциклопедија „Просвета“, I книга, с. 453.
116. EGZARHIJA, Enciklopedija Lek-sikografskog Zavoda, Zagreb, 1967, кн. II, s. 201.
117. Екзархията и в. „Ла тюрки“, Вести, XIX/43, Цариградъ, 12. XII 1908, с. 2.
118. Екзархийски смѣсенъ съвѣтъ, Вести, XX/32, Цариградъ, 16. XI 1909, с. 1

119. Животописание митрополита Охридско-пловдивското Натанаила, С-б. НУНК XXV, 1908, с. 4—5.
120. Законопроектът за спорният църкви в парламента, Вести, XX/77, Цариград, 5. III 1910, с. 2—3.
121. За Екзарха, Куриеръ, бр. 8, Соф., 22. VIII 1904, с. 1.
122. За строителитъ на нови училища, Вести, XX/63, Цариград, 28. VIII 1912, с. 1.
123. Збирка на документи за македонското национално-ослободително движение (1893—1912/13), Уредиле: А. Абаџиев, Х. Андонов-Полџански, М. Пандевски, (Ракописи во ИНИ), Скопје, 1963, 349.
124. ЗОГРАФСКИ Данчо, Извештаи од 1903—1904 година на австриските претставници во Македонија, Скопје, 1955, 294.
125. ZOGRAFSKI Dančo, Nekoliko dokumenata o prilikama i događajima u Makedoniji 1903 godine. Arhivist, Beograd, 1953, br. 1—2, s. 5—17.
126. ИВАНОВЪ Ив., Положението на Българитъ въ Македония, Соф., 1895.
127. ИВАНОВЪ Йор., Единъ македонски учителъ, — Дяконъ Войновъ, Македоно - Одрински прѣгледъ, I/25, Соф., 1. V 1906, с. 393—394.
128. ИВ(АНОВЪ) Ил(ия), Църковно-учебното дѣло въ гр. Дойранъ и Дойранско, Илюстрация Илинденъ, год. IX, кн. 2 (82), Соф., II 1937, с. 11.
129. ИВАНОВЪ, Учебното дѣло въ Кратовска околия, Илюстрация Илинденъ, IX, кн. 3 (83), Соф., мартъ 1937, с. 10—11.
130. Из прошлости македонског народа, Скопје, 1970, 295.
131. Изъ миналото на Македония, Македонски вѣсти, I/11, Соф., 1935, с. 2—3.
132. Излезъ на България на Бѣло море, Соф., 1931, 74.
133. Илинденски зборник 1903—1953, Скопје, 1955, 338, 107—108, 114.
134. ИОСИФЪ Иерод, Една сѣско-сала Епархия, Солунъ, 1910, 24.
135. Интелегенцията въ вѣлаетитъ, Новини, IV/93, Цариградъ, 23. VIII 1894 с. 1.; и бр. 94, 26. VIII 1894, с. 1.
136. Истината за народността на православног население въ Охридската епархия въ цифри и конкретни факти, Църковенъ вѣстникъ, II/37, София, 22. XII 1901, с. 2—3.
137. Истината за Костурската епархия и за народността на християнското ѝ население въ цифри и конкретни факти, Църковенъ вѣстникъ, II/43, Соф., 9. II 1902 с. 1—2.
138. ICHIROFF A., Étude ethnographique sur les Slaves de Macédoine, Paris, 1909, 93.
139. И. Н. Н., Кичевския или Кърнинския мѣнастиръ Св. Прѣчиста, Новини, III/15, Цариградъ, 10. XI 1892, с. 2—3.
140. ИОСИФЪ Екзархъ Български, Окружно до Високопрѣвещенитъ митрополити и управляющитъ Епархій, Вѣсти, XXI/120, Цариградъ, 2. VII 1911, с. 1.
141. ИОСИФЪ Екзархъ Български, Такрир до негово Високопрѣвзходителство Министра на правосъдието и исповеданията, Вѣсти, XXI/120, Цариградъ, 2. VII 1911, с. 1.
142. ИОСИФЪ Екзархъ Български, Окружно До Високопрѣвещенитъ митрополити, Прѣвещенитъ епископи и управляющитъ епархии на Екзархийската областъ, Вѣсти, XXI/109, Цариградъ, 7. VI 1911, с. 1.
143. ИОСИФЪ Екзархъ Български, Такрир на Екзархията, Вѣсти, XXI/144, Цариградъ, 25. VIII 1911, с. 1.
144. ИОСИФЪ Екзархъ Български, Такрир на Екзархията за Кочани, Вѣсти, XXII/63, Цариградъ, 30. VIII 1912, с. 1.
145. ИОСИФЪ Екзархъ Български, Такрир по положението въ Охридско-Вѣсти, XXIII/4, Цариградъ, 8. IX 1912, с. 1.
146. КАРБУРОВА-РАДКОВА Румяна, Рилскиот манастир през възраждането, Соф., 1972, 218.
147. КАРИКЪ Владимир, Србија и Балкански савез, Београд, 1893, 172.
148. КАТАРЦИЕВ Иван, Серскиот округ од Кресненското востание до Младотурската революција—Национално-политички борби, Скопје, 1968, 465.
149. КАТАРЦИЕВ Иван, Создавање и развој на школството во Македонија и пропагандите, (Ракописи во ИНИ).
150. КЕЦКАРОВЪ Ан., Претечи на революционната организация въ Охридско, Илюстрация Илинденъ, г. VIII, кн. 1, Соф., януари 1936, с. 11—15.

151. КИРИЛ Митрополит Пловдивски, Реч произнесена на 27 май 1952 г. на тържественото заседание на Академическия съвет на Духовната Академия „Св. Кл. Охридски“, Годишник на Духовната Академия, том II, год. 1951—1952, Соф., 1952, с. 3—9.
152. КИРИЛ Патриарх Български, Епископ Поликарп Патарски, Годишник на Духовната академия, том XIII, год. 1963—1964, Соф., 1964, с. 3—40, 13.
153. КИРОВЪ д-ръ Попъ Г., Цариградският съборъ въ 1872 г. и оцѣнка на неговитѣ постановления во Българската схизма отъ историческа и каноническа страна.—Възможно ли е да се снеса схизмата?, Вести, XXI/106, Цариградъ, 31. V 1911, с. 5—8.
154. КОВАЧЕВ Михаил, Неговото светешество Българският патриарх Кирил и преглед на книжовното му дело, Годишник на Духовната академия, том XIII, год. 1963—1964, Соф., 1964, с. 347—432.
155. КОНЕСКИ Блаже, Македонските учебници од XIX век. Еден прилог кон историјата на македонската преродба, Скопје, 1949, 99.
156. КОСТИК д-р Мита, Дипломатске интриге око отварања српске школе у Скопљу г. 1892, Гласник Скопског научног друштва, кн. 1, свеска 1—2, с. 335—342, Скопље, 1926.
157. КОНСТАНТИНОВЪ Георги, Възраждането и Македонија, Соф., 1943, 209.
157. КУСЕВЪ Владимиръ, Към биографията на М. Кусевичъ, Македонски преглед, II, кн., 4, 1926/ сепарат).
158. КЪНЧОВЪ Василь, География на Балканския полуостровъ, Шуменъ, 1897, 178.
159. КЪНЧОВЪ Василь, Турция и България, Соф., 1899, 16.
160. КЪНЧОВЪ Василь, Македонија Етнография и статистика, Соф., 1900, 34.
161. КЪНЧОВЪ Василь, Избрани произведения. Патуване по долината на Струма, Места и Брегалница; Битолско, Преспанско и Охридско, том I, Соф., 1970, 533.
162. Къмъ борбитѣ въ Югозападна Македонија (Кичевско, Битолско, Леринско, Преспанско, Дебарско) со спомени на Лука Джеровъ, Георги Попъ Христовъ, Ангелъ Андреевъ, Георги Папанчевъ и Лазаръ Димитровъ, Соф., 1926, 145.
163. Къмъ некои митрополити, общински прѣдседатели и архиерейски наместници, Новини, V/58, Цариградъ, 21. IV 1895, с. 1.
164. К. Сегашното и недавното мињло на градъ Велесъ (кратъкъ очеркъ), Соф., 1890, 95.
165. К., Екзархијата и интелегенцијата, Револуционеръ листъ, II/9 Соф., 4. XII 1906, с. 4—6.
166. К. X. C., Изъ светитѣ мѣста, Иллюстрация Илинденъ, кн. 1, Соф., 1924, с. 6—8,7.
167. К. Хр., Св. Дебарският Митрополит Козма Пречитенски, Иллюстрация Илинденъ, кн. 2, Соф., 1941, с. 8—9.
168. К. Хр., Българската екзархија, Иллюстрация Илинденъ, кн. 5, Соф., 1942, с. 4—5.
169. ЛАПЕ Љубен, Разловечкото востание во 1876 година, Годишен Сборник на Ф. Ф. на Универзитетот во Скопје, Книга 3, Н-4, Скопје, 1950, с. 1—30.
170. ЛАПЕ Љубен, Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ, II дел, Скопје, 1965, 492.
171. ЛАПЕ Љубен, Спомени на Даме Груев, По повод 100-годишнин од неговото раѓање, Историја, VII/2, Скопје, 1971, с. 192—207.
172. ЛАПЕ Љубен, Ехото на Илинденските настани во извештаите на српските дипломатски претставници во Бугарија, Г-ИНИ, XVII/2, Скопје, 1973, с. 185—186, 190.
173. ЛАПЕ Љубен, Егзархија Бугарска, Енциклопедија Југославије, том III, с. 217.
174. LAMOUCHE Leon, La Macédoine ou temps des Turcs, Македонски преглед, I/кн. 5 и 6, Соф., 1925, с. 35—59.
175. ЛОЗАНЧЕВЪ Анастасъ, Спомени, Соф., 1936, 55, (Ракописи во ИНИ).
176. Македонското население. (Изъ книгата „Macedonia“, от Н. N. Brailsford), Соф., s. a, 53.
177. MACEDONIAN Review, Скопје, 1973, 202, 135—138.
178. МАТОВЪ Христо, Пропуснати случаи, Соф., 1912, 30.
179. („МАНАСТИРЪ“), Распоредбитѣ на Н. Високопрѣвсходителство Битолският валия въпроса за грѣко-българскитѣ гробища, Новини, VIII/12, Цариградъ, 22. XI 1897, с. 1.

180. МАРТЫНЕНКО А. К., Русско-българските отношения в 1894—1902 гг. Киев, 1967, 295.

181. МАТКОВСКИ Александар, Просветните установи во Скопје во 1893 година, Просветно дело, бр. 9 и 10, Скопје, 1952, с. 45—53.

182. МАТКОВСКИ Александар, Црковно-просветните борби во Скопје XIX век, Просветно дело, бр. 3—4, Скопје, 1953, с. 16—34.

183. Макариполиски епископ Николай: Св. Екзархия като жертво-приношение”, Годишник на Духовната академия, том. L, год. 1954—1955, Соф., 1955, с. 1—19.

184. Македонија разделена, Глас Македонски, IV/20, Соф., 25. III 1897, с. 1.

185. Македонија според д-р Ыв-Цвиич, Македоно-Одрински прѣглед, I/19, Соф., 1. III 1906, с. 302—303.

186. Македонија, Соф., s. a., 290.

187. МИТРЕВ Анастас, Преглед врз причините на револуционерното движење во Егејска Македонија. (Егејска Македонија во нашата национална историја), Скопје, 1951.

188. МИТРЕВ Димитар, Пиринска Македонија во борба за национално ослободување, Скопје, 1950, 451.

189. МИТРЕВ Димитар, БКП и Пиринска Македонија, Скопје, 1960, 152.

190. МИТРЕВ Димитар, Пиринская Македонија, Скопје, 1962, 112.

191. МИЛАРОВЪ Н. С., История на Българския народ отъ 679—1877 год., Пловдивъ, 1885, 160—274.

192. МИЛЕТИЧЪ Л., Въ полуразрушения Мелникъ, Македонски прѣглед I/11, Соф., 1924, с. 85—96.

193. МИСИРКОВ П. Крсте, За Македонските работи, Скопје, 1946, 123.

194. Митрополитъ Методи Кусевичъ до Председател Уилсонъ, Стара Загора, s. a., 7.

195. Митрополитъ Теодосиј, Иселенички календар, Скопје, 1972, с. 7.

196. Минтизитъ въ княжеството за Македонија, Право, I/13, Соф., 4. II 1895, с. 3—4.

197. МИШЕВЪ Д., Начало на българската пробуда, Соф., 1925, 27.

198. МЛАДЕНОВЪ Кирилъ, Една печална тридесетъ годишна, Илюстрация Илинденъ, год. IX, кн. 9(89), Соф., ноември 1937, с. 2—3.

199. МОЛЕРОВЪ К., Недѣлно училище и читалище въ Банско, Вести, XI/39, Цариградъ, 24. IV 1901, с. 2.

200. МОМИРОВЪ Е. А., Едно бѣл жито окръжно, Вести, XX/3, Цариградъ, 11. XI 1909, с. 1.

201. Народътъ за своитѣ училища, Вести, XXII/35, Цариградъ, 1. XII 1911, с. 1.

202. Народността на християнското население въ Охридската архиепископия споредъ самото население, Цѣрковенъ вѣстникъ, II/36, Соф., 15. XII 1901, с. 1—3.

203. Нашата Екзархия, Право, I/10, Соф., 13. I 1895, с. 3—4.

204. Неврокопското дѣло, Новини, II/86, Цариградъ, 24. VII 1892, с. 1.

205. Неврокопски Митрополитъ Иларионъ, Новини, IV/60, Цариградъ, 26. IV 1894, с. 2.

206. НИКОВЪ П., Австрийски консули въ Турция за Българитѣ въ Македонија, Македоно-Одрински прѣглед, I/кн. 5 и 6, Соф., 1925, с. 97—126.

207. НИКОВЪ П., Отношения между българската държава и българската цѣрква презъ 1887 год. — Известия на историческото дружество въ София, кн. XI—XII (1941—32), Соф., 1932, с. 294—320.

208. НИКОВ Петър, Документи за Българската история, том V. Соф., 1948, 290.

209. Нѣколко мисли по случай Велешкитѣ работи, Право, I/14 и 15, Соф., 19. II 1895, с. 5—6.

210. Н., Една неотложена нужда на българското духовенство въ отоманската империя, Вести, XIX/77—78, Цариградъ, 18. III 1909, с. 7—8.

211. Н. Д., Бугарска пропаганда у Македонији и македонско питање, s. a., s. a., 28.

212. Н. А., Црковни борби во Македонија во XIX и XX век, В. МПЦ, XII/4, Скопје, 1971, с. 120—123.

213. Общи искания на цѣрковно-училищнитѣ общини, Вести, XXI/93, Цариградъ, 12. V 1911, с. 1.

214. Общинитѣ и свидѣтелствата за бѣдность, Новини, V/95, Соф., 29. VIII 1895, с. 1.

215. Окръжно Н-20, Учителски глас, II/7, Солунъ, 1. XI 1911, с. 1.

216. Окръжно Н-1710 отъ 5 ноември 1909 г., Вести, XX/30, Цариградъ, 11. XI 1909, с. 1.
217. ОСОГОВСКИ П. П., Изъ Паланечко, Вести, XIX/69, Цариградъ, 27. II 1909, с. 5.
218. Освободителната борба въ Ко"стурско (до 1904 год.) — по спомени на Пандо Кляшев, Соф., 1925, 136.
219. Освобождение Болгарии от турецкого ига, борба за национальное освобождение Болгарии в период русско-турецкой войны 1877—1878, том второй, Москва, 1964, 644.
220. Отговорно послание, Македония, V/15, Цариградъ, 13. IV 1871, с. 1—2.
221. Отзиви — Екзархийски такрири, Вести, XX/30, Цариградъ, 11. XI 1909, с. 1—2.
222. Охридската архиепископия сръбска ли е била прѣди? Цѣркovenъ вѣстникъ II/32, Соф., 17. XI 1901, с. 1—3.
223. ПАЛАТАШ Емилъ, Из дипломатической истории македонского вопроса на исходе XIX века, Вѣсарест, 1963.
224. ПАНТЕВ Андрей, Англия срещу Русия на Балканите 1879—1894, Соф., 1972, 306.
225. ПАНДЕВСКИ Манол, Обиди на ВМРО за воспоставување на внатрешни и надворешно-политички врски во текот на Илинденското востание, Г-ИНИ III/2, Скопје, 1959, с. 47—68.
226. ПАНДЕВСКИ Манол, За некои форми на политичкиот отпор во пред-илинденскиот период (1893—1903), Г-ИНИ, III/1, Скопје, 1959, с. 147—172.
227. ПАНДЕВСКИ Манол, Учителското движење во Македонија (1893—1912), Скопје, 1962, 167.
228. ПАНДЕВСКИ д-р Манол и Ѓорѓи Стоев — ТРНКАТА, Струмица и Струмичко низ историјата, Струмица, 1969, 592.
229. ПАНДЕВСКИ Манол, Националното прашање во Македонското ослободително движење (1893—1903), Скопје 1974, 318.
230. Пакъ за Македонската интелигенција, Куриеръ, бр. 8, Соф., 22. VIII 1904 с. 2.
231. Патриаршеският проектъ за спогодба, Македония, V/51, Цариградъ, 20. XII 1871, 2.
232. Патриаршискиѣ работи, Нови-ни, II/79, Цариградъ, 30. VI 1892, 1. (се однесува за Струмичката епархија).
233. ПЕТРОВЪ Ѓорчо, Македонското ослободително дѣло, Цѣль. — Срѣдства. — Задачи. (Студия), Македонски прѣгледъ, I/2, Соф., 1905, 22—24.
234. ПЕТРОВ-РУСИНСКИ Никола, ВМРО, (Ракопис во ИНИ).
235. ПЕТРОВ-РУСИНСКИ Никола, Спомени, (Ракопис во ИНИ).
236. ПЕТРОВ-РУСИНСКИ Никола, Спомени, кн. II, III, IV, V (Ракописи во ИНИ).
237. ПЕТРОВ-РУСИНСКИ Никола, Революционни борби въ Охридско и Струшко, с. а., 1941, (Ракописи во ИНИ), 66.
238. ПЕТЪРЪ Бошнаковъ, Куриеръ, Соф., 12. XII 1904, бр. 17, с. 1.
239. Писмо до Негово Високопрѣосвещенство Синесий Скопски Български Митрополитъ, Революционенъ листъ, бр. 7, Соф., 9. XII 1904, с. 11—12.
240. Пламъкът на Солунския светилник (Сборник от статии, спомени, документи и други материали по случай 90 години от създаването на Солунската българска гимназия и 50 години от съществуването ѝ в Благоевград), Соф., 1970, 294.
241. По слуховетѣ за Св. Българска Екзархия, Цѣркovenъ вѣстникъ, II/4, Соф., 4. V 1901, с. 1—2.
242. По възврщането на Македонската интелигенција, Куриеръ, бр. 2, Соф., 18. VII 1904, с. 1—2.
243. По поводъ едно окружно на Екзархията, Право, I/196, Солунъ, 11. VI 1911, с. 1.
244. Погледъ върху Уставътъ. За управлението на Българската Екзархия, Македония. V/1, Цариградъ, 8. I 1871, с. 1—3; бр. 2—3, 18. I 1871, с. 1—2; бр. 8, 26. I 1871, с. 1—2.
245. Политиката на турското правителство проти българитѣ въ Македония, Leipzig, 1896, 71.
246. ПОПЛАЗАРОВ Ристо, Македонија во грчко-бугарските политички односи во периодот 1909—1912 година, Jugoslovenski Istoriski Časopis br. 3—4, Beograd, 1972, 95—105.

247. ПОПОВЪ Ив., До Неговото Блажество Български екзархъ, Братство, I/54 и 55, 9. VI 1882, с. 5—6.

248. ПОПОВСКИ протоереј Нестор и Петре Поповски, Хаши поп Теофил Аврамов (III), В. МПЦ, VII/1, Скопје, 1966, с. 21—26.

249. Последната Смѣсени комисія, Македония, V/15, Цариградъ, 13. IV 1871 с. 1.

250. Положението на Гѣрцитѣ въ България (Отговор на мемоара на цариградския патриархъ отъ 14 августъ 1906 г. до посланицѣтѣ на великитѣ държави въ Цариградъ, Соф., 1906, 89.

251. Полявската епархия. Българското цѣрковно-училишно дѣло въ вилаетитѣ, Цѣрковенъ вѣстникъ, I/12, Соф., 23. VI 1900, с. 5—7.

252. Правилникъ за стипендиитѣ въ неекзархийскитѣ училища, Вести, XX/77, Цариградъ, 5. III 1910, с. 1.

253. Противъ българския елементъ въ Македония и Одринско, Реформи, VII/1, 20. XI 1904, с. 3.

254. Протоколи на Българскиятъ народенъ соборъ въ Цариградъ прѣзъ 1871 г., Соф., 1911, 178.

255. Пътни бѣлѣжки за пѣкол села въ Мелничко и Демиръ-Хисарско прѣзъ 1894 год. Новини, V/7, Цариградъ, 14. XI 1894, с. 2—3.

256. Пътуването на Св. Неврокопския български владика отъ Сѣръ до Гайтаниново, Новини, IV 469, Цариградъ, 27. V 1894, с. 1—2.

257. РАДЕВЪ Симеонъ, Македония и българското възраждане въ XIX вѣкъ, Часть I, II и III, Соф., 1927, 28.

258. РАДЕВ Симеон, Ранни спомени, Соф., 1969, 336.

259. Развитие на државноста на македонскиот народ, Скопје, 1966, 555.

260. Развитие капитализма и националните движения въ Славянскихъ странахъ, Москва, 1970, 361.

261. РАЙНОВА К. П., Писмо за черковниятъ Бълг. въпрос и друго, Македония, V/16, Цариградъ, 20. IV 1871, с. 2.

262. Реакционни стрѣмления, Македоно-Одрински прѣгледъ, II/9, Соф., 9. IX 1906, с. 132.

263. Ревизията въ Екзархията, Македоно-Одрински прѣгледъ, II/21, Соф., 6. I 1906, с. 324.

264. Резолуция, Учителски глас, II/11, Солунъ, 10. XII 1911, с. 4.

265. Революционната борба въ Битолския окръг. Спомени на Георги П. Христов, Соф., 1953, 120.

266. РИСТЕВСКИ Блаже, Унијатството во Македонија (II), Разгледни, II/10, Скопје, 1959, с. 1005—1029.

267. РИСТЕВСКИ Блаже, Крсте П. Мисирков (1874—1926). Прилог кон проучувањето на развитокот на македонската национална мисла, Скопје, 1966, 862.

268. РИСТЕВСКИ Блаже, Наце Д. Димов (1876—1916), Скопје, 1973, 97.

269. РИСТЕВСКИ д-р Блаже, Културата, конституирањето и развитокот на македонската нација, Иселенички календар, Скопје 1974, с. 42—46.

270. РИСТЕВСКИ д-р Блаже, Потетот Никола Киров Мајски (1880—1962), Современост, XXIII/1, Скопје, 1974, с. 92—193.

271. РИСТЕВСКИ Блаже, Еден нитересен запис на „Охридската песна“ „Жалосна песна за Македонија“ (По повод 81-годишнината од смртта на Г. С. Прличев), Современост, XXIII/1, Скопје, 1974, с. 113—118.

272. Рождество Христово и именни ден на Н. Блаженство Бълг. Екзархъ Йосифъ I, Вести, IX/19, Цариградъ, 1. I 1898, с. 1—2.

273. Рѣчта на Христо Даскальчевъ къмъ Н. Блаженство Екзарха, Вести, XI/56, Цариградъ, 22. VI 1901, с. 1—2.

274. Рѣсенски Работни, Зорница, 18/21, Цариградъ, 22. V 1893, с. 82.

275. Р., Училищата, цѣрквитѣ и общинитѣ въ Македония, Куриеръ, бр. 11, 12. IX 1904, с. 1.

276. Сава Михайловъ, Революционенъ листъ, бр. 12, Соф., 15. IV 1905, с. 2—3.

277. САЗДОВ д-р Томе, Партенија Зографски (1818—1876), В. МПЦ, XII/1, Скопје. 1970, с. 20—22.

278. САЛГЪНДЖИЕВЪ К. Стефанъ Лични дѣла и спомени по възраждането на Солунскитѣ и Сѣрски Българи или 12 годишна жестока неравна борба съ грѣцката пропаганда, Пловдивъ, 1906, 112.

279. САМАРДЖИЕВЪ Г. К., По обще-общинската книжарница, Новини, VIII/71, Цариградъ, 14. VII 1898, с. 1.

280. Сборникъ Солунъ, Соф., 1934, 400.
281. Св. Кирилъ и Методий в Цариградъ, Вести, XVIII/56, Цариградъ, 13. V 1908, с. 122.
282. Славянската Мисия на Русия, Борба, I/11, Соф., 19. III 1899, с. 1.
283. СИМИК Ст. Свет., Српске школе у Скопској Епархији — (Плодаци за годину 1895/6), Сп. Дело, кн. XIII, февруари 1897, с. 292—318.
284. СИРКОВ Станьо, Иларион Макараиополски, Соф., 1973, 200.
285. СКИТ, Писма отъ града, Куриеръ, Соф., 8. VIII 1904, бр. 6, с. 3.
286. СНЕГАРОВ Иван, Взаемно-отношение болгарской и Русской православныхъ църквей до и после провозглашения схизмы (1871 год.), Годишник на Духовната академия, том. II, год. 1951—1952, Соф., 1952, с. 201—230.
287. СНЕГАРОВ Проф. д-р Иван, Грчки документи на Рилския манастир, Годишник на Духовната академия, том X, год. 1960—1961, Соф., 1961, с. 187-212.
288. СНЕГАРОВ Иван, Дейноста на българския екзарх Йосиф I в навечерието на Балканската война и след нея Годишник на Духовната академия, том. VII, год. 1957—1958, Соф., 1958, с. 257—278.
289. Спомени на Арсени Костенцевъ, Соф., 1917, 149.
290. Спомени на Горче Петровъ, Соф., 1927.
291. Спомени на Јане Сандански, Сава Михајлов, Христо Куслев и Иван Анастасов-Грчето, Скопје, 1951, 99.
292. Србия и Балканският съюзъ, Соф., 1895, 141.
293. СПРОСТРАНОВЪ Е., Како казва Неговото Блаженство, Вести, XXI/136, Цариградъ, 9. VIII 1911, с. 1.
294. СПРОСТРАНОВЪ Е., Издржката на училищата, Вести, XXI/137, Цариградъ, 10. VIII 1911, с. 1.
296. СТАНКОВИК Тодор, Белешке о Старој Србији-Македонији, Ниш, 1915, 194.
297. Статистика на българските училища въ Европейска Турция (Македония и Одринско), за 1894/5 учебна година, Пловдивъ, 1896, 67.
298. Статистичка таблица на населението въ Македония, распределено по народностъ, духовно вѣдомство и верисповѣданіе, Македонски прѣгледъ, I/1, Соф., 1905, с. 9.
299. Статистика за българските училища въ Европейска Турция презъ учебната 1907—1908 година, Солунъ, 1910, 179.
300. Схизмата и Йоакимъ III, Църковенъ вѣстникъ, II/30, Соф., 1. XI 1901, с. 1—4.
301. СМѢТКИТЪ на Екзархията, Революционенъ листъ, бр. 9, Соф., 28. II 1905, с. 15—16.
302. Срѣбно ли е населението на Охридската архиепископия? Църковенъ вѣстникъ, II/35, Соф., 8. XII 1901, с. 1—4.
303. С., По съдържанието на двѣ декларации, Църковенъ вѣстникъ, III/2, Соф., 3. V 1902, с. 1—4.
304. С., Въ защита на една правда, Църковенъ вѣстникъ, II/50, Соф., 30. III 1902, с. 1—3.
305. С., Насилие и протести, Църковенъ вѣстникъ, II/51, и 52, Соф., 10. IV 1902, с. 4—5.
306. Такрирътъ на църквитѣ, Вести, XXI/120, Цариградъ, 2. VI 1911, с. 3.
307. ТОНЕВ Велко, Добруджа презъ възраждането — (Културен живот, църковно-национални борби, революционни движения), Варна, 1973, 318.
308. ТАШКОВСКИ Драган, Кон етногенезата на македонскотъ народ, Скопје, 1974, 232.
309. ТЕПЛОВЪ В., Греко-българскій църковный въпросъ по неизданшемъ источникъмъ, С.—Петербургъ, 1889, 245.
310. ТОДОРОВСКИ Глигор, Низ документите од борбите на пропагандите во Дебарско, Разгледи, II/1, Скопје, 1959, с. 70—77.
311. ТОДОРОВСКИ Томислав, Спомени на Мажовски, Скопје, 1972, 96.
312. ТОШЕВЪ Ил., По учителскитѣ събори, Новини, V/55, Соф., 11. IV 1895, с. 1—2.
313. ТРАЙЧЕВ Георги, Исторически бележки за миящитѣ, Соф. 1941.
314. ТРАЙЧЕВ Георги, Двадесетъ и петъ годишниятъ юбилей на Неговото Блаженство българския Екзархъ Йосифъ I-и, Илюстрация Илинденъ, кн. 3, Соф., 1930, с. 1—2.

315. Турски шамами, Борба, I/13, Соф., 4. IV 1899, с. 1.

316. Тържеството на националния „успех“ на България, Македонски преглед, I/6, Соф., 1905, с. 81—82.

317. Тс., Скопската Епархия, Църковен вѣстникъ, II/49, Соф., 23. III 1902, с. 3.

318. Тс., По честетувањето 25-годишната дѣјност на Н. Блаженство, Църковен вѣстникъ, II/51 и 52, Соф., 10. IV 1902 с. 3—4.

319. Ужасни вѣсти, Куриеръ, бр. 5, Соф., 1. VIII 1904, с. 2—3.

320. Уставъ за управлението на Българската Ексархия, с. а., с. а.,

321. Учителитѣ чужди поданици, Вести, XX/128, Цариградъ, 10. VI 1910, с. 1.

322. Учителскиятъ конгресъ, По основания правилникъ за училищата, Вести, XX/143, Цариградъ, 14. VIII 1910, с. 1.

323. Учителскиятъ конференици, Вести, XIX/70, Цариградъ, 2. III 1909, с. 1—2.

324. (Учителъ), По учителското сдружение въ Охридско, Вести, XIX/69, Цариградъ, 27. II 1909, с. 7.

325. ФИЛИПОВЪ Никола, Македония и нашето възраждане, Иллюстрация Илинденъ, год. IX, кн. 1(81), Соф., 1937, с. 12—13.

326. ХАЦИ-ВАСИЉЕВИКЪ д-р Јов. Бугарска Егзархија и њен утицај на Балканске Словене, Београд, 1913, 30.

327. ХЕРМАН Вендел, Бугари и Македонско питање, с. а., с. а., 108.

328. ХЕРМАН Вендел, Борба Југословена за слободу и јединство, Београд, с. а., 744.

329. ХИЛФЕРДИНГ А. и други, Кратъкъ изводъ отъ Българската историја, Пловдивъ, 1872, 88.

330. Х. И. К., Училището въ Турција и неговитѣ идеали, Македоно-Одрински прегледъ, I/19, Соф., 1. III 1906, с. 300—302.

331. ЦРНОЈЕВИЌ В., Цариград, Света Гора, Солун, Београд, 1889.

332. Церковно-училищнитѣ приходи, Вести, XI/51, Цариградъ, 3. VI 1901, с. 1.

333. Църковнитѣ привилегии и конституцията въ Турција, Вести, XVIII/90, Цариградъ, 29, VIII 1908, с. 1—2.

334. ЧИЛИНГИРОВЪ Стилиянъ, Български читалища преди освобождението. Приносъ къмъ историјата на Българското възраждане, Соф., 1930, 608.

335. ЧИЛИНГИРОВ Стилиян, Документи за Скопската и Нишката епархия Соф., с. а.,

336. ЧУЧУЛИАНЪ, Последната анкета за Прилепскиятъ манастири, Вести XXII/33, Цариградъ, 26. XI 1911, с. 3.

337. ЦАМБАЗОВСКИ д-р Климе, Нови прилози за „Македонското сепаратистичко движење“, Г-ИНИ, VIII/2, Скопје, 1964, с. 241—258.

338. ШАЛДЕВЪ Хр., Градъ Прилепъ за своитѣ училища, Македонски прегледъ, I/кн. II, Соф., 1924, с. 39—51.

339. ШАЛДЕВЪ Хр., Пречки и опасности. (Изъ запискитѣ на Ив. Х. Николовъ), Иллюстрация Илинденъ, год. IX, кн. 2(82), Соф., 1937, с. 6—8.

340. ШАТЕВЪ П. Павелъ, Въ Македония подъ робство, Солунското сѣзаклѣтие (1903 г.), Соф., 1934, 351.

341. ШОПОВ А., Първиотъ български народенъ събиръ въ Цариградъ, Библиотека, год. III, кн. XIII, Пловдивъ, 1896, с. 43—54.

342. ШОПОВЪ А., Изъ живота и положението на Българитѣ въ вилаетитѣ, Пловдивъ, 1893, 381.

343. ШОПОВЪ А., Изъ новата историја на Българитѣ въ Турција. Първата българска печатница въ Солунъ. — Живота на архимандритъ Теодосий. — Кирилъ Пенчиновичъ. — Отговоръ на Ястребова, Голчевича и Дринова, Пловдивъ, 1895, 116.

344. 11-и Априлий 1872 година, Църковен вѣстникъ, I/2, Соф., 15. IV 1900, с. 1—2.

345. 25-годишнина на Н. Блаженство Ексарха, Вести, XII/41, Цариградъ, 23. IV 1902, с. 1—2.

346. 1897 год., Глас Македонски, X/1, Соф., 4. I 1898, с. 2.